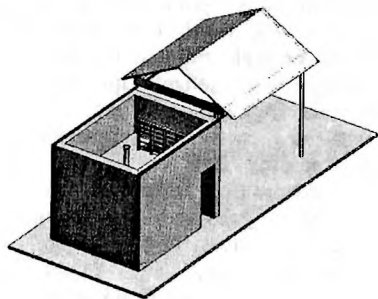

A Canis Minor csillagda

2000. július 11-én megalakult a Nagykanizsai AmatőrCsillagász Klub. Ezt a kis létszámú, de annál lelkesebb csapatot az égbolt csodái, a végtelen titkai iránti érdeklődés hozta össze. Ezen a nyáron érlelődött meg a gondolat, hogy a Zemplén Győző általános iskola (a valamikori úttörőház) udvarán álló Canis Maior csillagda helyett egy kevésbé fényszennyezett helyen kellene új obszervatóriumot létesíteni. Sokak által is ismert tény, hogy az AmatőrCsillagászok kézikönyvében is elrettentő példaként szerepel csillagdánk fényképe – az épületet a városi közvilágítás olyannyira körbevette, hogy teljesen lehetetlenné vált bármilyen komoly észlelés és munkavégzés. A helyzetet tovább bonyolítja, hogy az iskola épületét eladták, így egyelőre csak megtűrték vagyunk a területen. Így bizonytalanra vált a helyzetünk. Persze csak örömünkre szolgálna, ha megmaradna a csillagda, hiszen jelenleg Zala megyében ez az egyetlen még működő ilyen létesítmény.

Az elhatározást tettek követték, és megfogalmaztuk az új helyszínnel kapcsolatos négy legfontosabb feltételt:

1. Fényszennyezéstől mentes észlelőhely
2. Nagykanizsa kb. 20 km-es körzetében legyen
3. Könnyű és jó megközelíthetőség
4. Végül, de nem utolsó sorban megfizethető legyen számunkra

A terület keresésével egy ügyvéd ismerősünket bíztuk meg, aki a környék polgármestereit is megkeresve rábukkant a becsehelyi hegyen lévő területre. Amikor tudomásunkra jutott, hogy van egy terület, ami megfelel a feltételeinknek, azonnal kocsiba ültünk és kimentünk megnézni. Első meglepetés a frissen épült aszfaltozott út volt, ami felvitt bennünket a hegytetőre. (Mi még jó minőségű földútról tudtunk). A következő meglepetést a majdnem teljes körpanoráma okozta. Természetesen megvártuk, hogy ránk sötétedjen és a látványtól majd leesett az állunk, ha az előzőekben ez már nem történt volna meg. Az Orion-köd szabad szemmel is hatalmasnak látszott, a Tejút fényes csillagok milliórdjaitól sziporkázó látványáról nem is beszélve. Kimondanunk sem kellett, mindannyian egyetértettünk: ezt a területet meg kell venni. 2001 decemberében a terület tulajdonosával megkötöttük az adásvételi szerződést, és 70 ezer Ft-ért megvettük a területet. Maga a terület kb. 1200 m²-es, és csak gyp borítja. A hegyi szomszédok is szeretettel fogadtak bennünket, sikerült őket is lenyűgözni a távcsőben látott képekkel. Főleg egy 75 év körüli bácsika mondatára emlékszem vissza szívesen, aki azt mondta:

– Fiam, én már 75 évet megéltem, de ilyen szépet még nem láttam!

Megmondom őszintén, nagyon jólestek a szavai.

A becsehelyi polgármester és a helyi vállalkozók biztosítottak támogatásukról, de ehhez valami olyan szervezeti formát kellett találnunk, amit ők is szívesebben támo-

gatnak, mint magánszemélyeket. Ekkor határoztuk el, hogy a klub helyett egyesületet alapítunk. 2002. július 13-án meg is alakítottuk a Nagykanizsai AmatőrCsillagász Egyesületet, 10 fővel. Kezdetét vette a munka nehezebb része, az anyagi források előteremtése az építkezés megkezdéséhez. Végül is másfél év múlva sikerült annyi felajánlást, anyagot és készpénzt összeszedni, hogy 2004. március 18-án az alap kijelölésével megkezdődhetett az építkezés. Március 20–21-én kiástuk az épület alapjait, és 29-én kiöntésre került

földfelszínig az épület betonalapja, valamint a távcsövet tartó betontömb. Április 17-én tartottuk az ünnepélyes alapkövetételt, mely eseményről a Városi Televízió, a Zalai Hírlap és a Somogyi Hírlap is tudósított.

Néhány szó magáról az épületről. Alapterülete 3,5x4,5 m lesz. A teteje letolható sátoertető, amit abba az irányba tervezünk letolni, ahol amúgy is van egy kis kitarakásunk. Végül is a sátoertető mellett több érv szólt a kupolával szemben, mint pl. a könnyebb kivitelezhetőség, a gyorsabban kihűthető épület, valamint az, hogy nem csak egy keskeny résnyi égbolt vehető szemügyre szabadszemes nézelődés közben. A megfigyelő szint kb. 2 m-es magasságban lesz, így kétszer akkor alapterületet tudunk hasznosítani. Az alsó szinten egy kisebb, pár fős előadó terem ill. tároló részt tervezünk kialakítani. A távcsövet tartó betontömb 120x120x100 cm-es tetején egy 45x45x45 cm-es emeléssel, amire majd ráül egy 2 m magas, 33 cm átmérőjű betonoszlop. Az egész tömb tömege így kb. 4 tonna lesz. A műszerünk egy 20 cm-es Newton lesz, mely „nemzetközi kooperációban” készül. A távcső elkészítését Vilmos Mihály („rég motoros”) vállalta, ő adja a 20 cm-es tükröt is, a hozzávaló segédtükröt pedig Douglas R. Cooper angliai amatőrcsillagász barátunktól kaptuk. A távcsövet hordozó mechanikáról még nem döntöttünk, de mindenképpen egy komoly munkára alkalmas mechanikában gondolkodunk, ami a későbbi fejlesztéseknek is megfelel.

Főleg mély- és üstökösészlelésekkel szeretnénk elsősorban foglalkozni. Aztán persze étvágyat kaphatunk másra is. Természetesen szerződést kötünk az önkormányzattal és a helyi általános iskolával, hogy az érdeklődő nebulók részt vehessenek az észlelésekben, ill. a fontosabb csillagászati eseményekről tájékoztatni fogjuk a helyi médián keresztül a község lakosságát is. Még nagyon sok munka áll előttünk, de remélhetőleg minél előbb valóra válnak álmaink!

PERKÓ ZSOLT
nae.fw.hu